

Akta Floriana Efraima Sokołowa (Sygn.103)
Collection of Florian Efraim Sokołów
RG-15.548

United States Holocaust Memorial Museum Archives
100 Raoul Wallenberg Place SW
Washington, DC 20024-2126
Tel. (202) 479-9717
e-mail: reference@ushmm.org

Descriptive summary

Title: Akta Floriana Efraima Sokołowa (Sygn.103)
Collection of Florian Efraim Sokołów

Dates: 1900-1939

Accession number: 2017.488.1

Creator: Florian E. Sokołów

Extent: 7,749 digital images: PDF; 5.48 GB .

Repository: United States Holocaust Memorial Museum Archives, 100 Raoul Wallenberg Place SW,
Washington, DC 20024-2126

Languages: English
Polish
French
German
Spanish
Yiddish

Scope and content of collection

Personal papers of Florian Efraim Gotthold, his wife and son. He was a Jewish lawyer and journalist. The collection includes political correspondence and journalistic work, as well as press services, newspapers and news clippings, collection of postcards, and family private correspondence, telegrams and bills. The smaller group are papers related to the period of his work in the Joint Distribution Committee (Files 9-10) and Jewish issues (Files 11-12). There are contributions to the activities of Zionist organizations in Poland and abroad, a speech of Nachum Sokolow (Florian's father), notes on the social issues of Jews in Poland, drafts of Jewish statutes from financial organizations, and elaborations on the history of Jews in South Africa.

Administrative Information

Restrictions on access: No restrictions on access.

Restrictions on reproduction and use: Restrictions on use. Reproduction of more than 100 pages of copies of documents for researchers or other institutions requires a written permission of the General Director of the State Archives of the Republic of Poland. Publication of more than 10 complete documents in an individual work requires the written authorization of the General Director. The Museum may not publish any archival material obtained from the General Director, including specific archives under his control, on the Internet, the World Wide Web, or any other publicly accessible on-line network without the written permission of the General Director. Citation of the materials in any publication must refer to the Museum and the Polish State Archives and must include the name of the archival group and catalogue number of the originals.

Preferred citation: Preferred citation for USHMM archival collections; consult the USHMM website for guidance.

Acquisition information: Source of acquisition is the Archiwum Akt Nowych (AAN), Poland, Sygn. 103. Florian Sokolov's private archive was found in 1945 in the shipping company's warehouse, A. Wróblewski, and through the City Archives, was transferred to the Central Archives of Modern Records (AAN). The United States Holocaust Memorial Museum Archives received the filmed collection via the United States Holocaust Memorial Museum International Archival Programs Division in December 2017.

Note: This is a cooperative project based on the agreement between USHMM and Yad Vashem, Israel.

Existence and location of originals: Archiwum Akt Nowych

Processing history: Processed by Aleksandra Borecka, 2017. Finding aid formatted by Tia Smith, 2018.

System of arrangement

Arranged in eleven series: 1. Files of Florian Sokołow (File 1); 2. Family private materials (File 1-8); 3. Advocate practice period (File 9); 4. Legal counseling period in American Joint Distribution Committee (File 10-12); 5. Correspondence: Sokołow with press agencies (File 13-17); 6. Journalistic work (File 18-24); 7. Editorial work (File 25); 8. Materials collected during work as a correspondent (File 26-28); 9. Flashcards for scientific papers and dissertations (File 29-31); 10. Information services (File 32-35); 11. Press clippings (File 36-49). Note: Missing File 42.

Indexing terms

Gotthold, Florian Efraim.
Sokolow, Nahum, 1859-1936.
American Jewish Joint Distribution Committee.
Jews--Poland--History--20th century.

Jews--South Africa--History--20th century.
Journalism--Jews--History--20th century.
Zionists--Poland--Societies, etc.--History--20th century.
Jewish authors--Poland--History--20th century.
Jewish lawyers--Poland--
Poland--Ethnic relations--History--20th century.
United Kingdom--Ethnic relations--History--20th century.
Clippings (Books, newspapers, etc.)
Correspondence.
Invitations.
Newspaper articles.
Newspapers.
Postcards.
Reports.
Telegrams.

CONTAINER LIST

Inwentarz

Twórca zespołu

Florian Efraim Sokołów, właśc. Efraim Gotthold, narodowości żydowskiej, urodzony prawdopodobnie 15 października 1885 r. (lub w 1888 r.) w Makowie k. Pułtusza lub Warszawie, zm. w 1967 w Londynie, prawnik, dziennikarz, publicysta. Syn Nachuma Sokołowa. W czasie nauki w gimnazjum zdecydował się na spolszczenie swojego imienia. Po ukończeniu gimnazjum filologicznego wstąpił w 1904 r. na wydział medyczny uniwersytetu w Warszawie, z którego został w 1905 r. usunięty za udział w demonstracji studenckiej. W następnym roku wstąpił na wydział prawny uniwersytetu w Petersburgu, gdzie studiował do 1911 r. Podczas tych studiów zajął się publicystyką jako jeden z redaktorów i założycieli „Dziennika Petersburskiego”. Po ukończeniu studiów w 1911 r. na Uniwersytecie Fryderyka Wilhelma w Berlinie praktykował w Warszawie jako pomocnik adwokata przysięgłego, po czym wyjechał do Zurychu, Paryża i Berlina dla kontynuowania studiów w dziedzinie prawa międzynarodowego. Był sprawozdawcą w procesie M. Bejlisa. Podczas I wojny światowej był internowany w Niemczech skąd w 1917 r. powrócił do Polski. Początkowo zajmował się praktyką adwokacką będąc radcą prawnym Towarzystwa Popierania Pracy Społecznej i Joint Distribution Committee. Od roku 1920 zajął się wyłącznie dziennikarstwem, zaś dobra znajomość angielskiego, francuskiego i niemieckiego ułatwiła mu współpracę z prasą zagraniczną: był stałym korespondentem kilku dzienników i agencji prasowych takich jak „Daily Express”, „The Observer”, „International News Service”, „La Nation”, „Sud-Est”.

W 1926 r. odbył podróż (półroczną) do Afryki zwiedzając Rodezję, Mozambik, Ugandę, Tanganikę, Południową Afrykę oraz Egipt, a potem również Palestynę. W Polsce był współpracownikiem i redaktorem szeregu pism między innymi „Przeglądu Codziennego”, „Dziennika Nowego”, „Kurierza Polskiego”, od marca 1927 r. „Głosu Prawdy”, a następnie „Gazety

Polskiej”. Współpracował z prasą żydowską: “Hajnt”, “Nasz Kurier”, “Nasz Przegląd”. Był też założycielem i sędzią honorowym Klubu Sprawozdawców Parlamentarnych oraz członkiem Klubu Prasy Zagranicznej oraz Syndykatu Dziennikarzy Polskich w Warszawie. W l. 1932-1939 był londyńskim korespondentem “Gazety Polskiej”.

Ojciec jego, Nachum Sokołów, był czołowym działaczem światowej organizacji syjonistycznej i stąd zapewne związki Floriana z tym ruchem. W czasie II wojny światowej przebywał w Londynie gdzie mieszkał do końca życia. Z małżeństwa z Janina Oxner miał syna Jerzego, wychowanego i uczącego się początkowo w Warszawie, który po zdaniu matury w Cambridge zginął (lub zmarł) podczas wojny. Mieszkając w Londynie współpracował z polską prasą emigracyjną. W l. 1944-1946 z ramienia Ministerstwa Obrony polskiego rządu emigracyjnego, pełnił funkcję korespondenta wojennego przy Kwaterze Głównej Naczelnego Dowództwa Sojusznicych Sił Ekspedycyjnych. Po wojnie współpracował z wydawnictwami i prasą w Izraelu. W formie książkowej opublikował: Kawalkadę angielską. Sylwetki i szkice, wyd. 1942 oraz – wydaną pośmiertnie w języku hebrajskim, jidysz i angielskim - biografię ojca: *Majn foter, Nachum Sokołow*, wyd. 1972; *Nachum Sokołow. Life and Legend*, 1975.

Zob. Biogram Floriana Sokołowa: http://www.jhi.pl/psj/Sokolow_Florian

Dzieje zespołu

Archiwum prywatne Floriana Sokołowa znaleziono w 1945 r. w magazynie firmy spedycyjnej. A. Wróblewski, skąd za pośrednictwem Archiwum Miejskiego zostało przekazane do Archiwum Akt Nowych. Nie wiadomo jaką całości archiwum Sokołowa stanowiły znalezione akta. Zostały zinwentaryzowane w 1945 r. W 1963 r. żona Sokołowa, Janina zamieszkała na stałe w Londynie zwróciła się do AAN z prośbą o przekazanie jej prywatnej korespondencji z lat 1903-1939 z jej mężem Florianem oraz synem Jerzym. Życzyła sobie również wydania dyplomów świadectw i dokumentów osobistych. Prośba jej została uwzględniona i protokołem zdawczo-odbiorczym z dn. 3 października 1963 r. przekazano doc. dr Witoldowi Suchodolskiemu (działającemu z jej upoważnienia) korespondencję, fotografie i dokumenty rodzinne objęte sygnaturami sumarycznymi inwentarza 19-24.

Charakterystyka archiwalna zespołu

1. Tytuł zespołu: Akta Floriana Sokołowa.

Przyjęta tu pisownia nazwiska jest umowna, bowiem prócz tego występuje często Sokołów, a rzadziej Socoloff, Sokoloff, Sokolow.

1. Granice chronologiczne: 1900-1939
2. Granice terytorialne: głównie Polska, prócz tego Anglia, Francja, Niemcy, Szwajcaria.
3. Rozmiar: 49 j (0,84 m)
4. Procentowy stan zachowania: nieznan
5. Struktura archiwalna:

Zespół ten nigdy nie posiadał logicznego układu ani nie był porządkowany przez jego twórcę. Można przypuszczać, że np. korespondencję dziennikarską składano do jednej teczki czy paczki,

rachunki, kwity do kopert, serwisy prasowe tak, jak nadchodziły z agencji. Ze wszystkich akt widać, że do jakiegokolwiek porządku w papierach nie przywiązywano znacznie. Trzeba stwierdzić, że archiwum to nosi wszelkie cechy wielkiego nieporządku. Całkowicie lekceważenie formy pism, datowania, adresów, troski o zachowanie związku między poszczególnymi stronami większych prac, czy całości wszystko to stwarzało wyjątkowo trudne zadanie dla porządkującego. Dlatego też specjalnie dużo w tym spraw, korespondencji i artykułów bez początku lub końca, oraz materiałów nierozpoznanych w wielu przypadkach udało się skompletować całość, ale nie można mieć pewności, czy jakieś związki wzajemne poszczególnych kart nie zostały przeoczone. Wyjątek w tym okresie nieporządku stanowiły wycinki prasowe, zbierane według tematyki, lat i czasopism. Podobnie rzecz się miała z serwisem agencji prasowych. Na akta Floriana Sokołowa składają się głównie jego własne, żony i syna papiery osobiste, korespondencja polityczna i prace dziennikarskie, oraz serwisy i wycinki prasowe. Mniejszą grupę stanowią papiery związane z okresem jego pracy w Joint Distribution Committee i problematyką żydowską. W zespole dominuje język angielski a obok polskiego występuje francuski, niemiecki, hiszpański i żydowski.

Charakterystyka techniczna

W zespole przeważają ilościowo maszynopisy, a wśród nich dużą część stanowią kopie na prebitce, na ogół słabo, a czasem nawet bardzo trudno czytelne. Rękopisy to obok korespondencji przeważnie notatki i bruliony prac na luźnych kartkach najrozmaitszego formatu i kształtu. Prócz tego w zespole znajduje się duża ilość wycinków prasowych, kilka fotografii oraz widokówki przeważnie z Francji, Włoch i Muzeum Oceanograficznego w Monte Carlo. Stan zachowania akt średni, w niektórych wypadkach zły.

Zawartość zespołu

Papiery prywatne Floriana Sokołowa, a także jego żony i syna składają się z listów, telegramów, zaproszeń, zaświadczeń jak, np. za mieszkanie, światło, telefon. Materiały te stanowią jedyne, choć niepełne źródło bibliograficzne do jego osoby (sygn. 1-8). Praktyką adwokacką parał się Sokołow krótko: z tego okresu zapewne pochodzi kilka podań do władz, fragmentów większych spraw, nie posiadających zresztą w swej treści związku z jego osobą. Do tej grupy akt trzeba też zaliczyć papiery organizacji pomocy materialnej dla Żydów pod nazwą „Joint Distribution Committee”, której Sokołow był w latach 20-tych radcą prawnym. Akta te stanowią dość przypadkowy zbiór, ale jednak przedstawiają wartość dla badacza działalności tej instytucji (sygn. 9-10). Zagadnień żydowskich dotyczą też materiały zebrane pod sygnaturami 11-12. Znajdują się tu przyczynki do działalności organizacji syjonistycznych w Polsce i zagranicą, mowa Nachuma Sokołowa (ojca Floriana), notatki do problematyki społecznej Żydów w Polsce, projekty statutów żydowskich z organizacji finansowych, oraz opracowania z historii Żydów w Afryce Południowej.

Główna działalność zawodowa Floriana Sokołowa rozwinęła się na polu dziennikarstwa. Został on korespondentem szeregu zagranicznych agencji prasowych, z którymi prowadził obszerną wymianę listów, głównie w sprawach rozliczeń finansowych (sygn. 13-17). Prace dziennikarskie i doniesienia dla agencji prasowych dotyczące głównie wydarzeń politycznych w Polsce z lat 1919-1931 obejmują sygn. 18-23. Materiał to bogaty, jednakże trudny do wykorzystania ze względu na liczne braki kart, oraz konieczność daleko posuniętego krytycyzmu

ze strony badacza. Można powiedzieć, że korzystać w pożytkiem z tego materiału może tylko znakomity znawca tego okresu. Z czasów pracy F. Sokołowa na stanowisku redaktora szeregu gazet, pochodzą listy, wycinki prasowe informacyjne nadesłane do redakcji. Najwięcej tego rodzaju akt pochodzi z „Gazety Polskiej”, gdzie największą i najciekawszą grupą stanowią wyciągi prasowe nadesłane przez ambasadę RP w Moskwie (sygn. 25).

Urywkowe materiały z prac komisji sejmowych trafiły na pewno do rąk Sokołowa, jako sprawozdawcy prasowego (sygn. 26) chyba podobnie rzecz się miała z (uchwałami organizacji kobiecych, a głównie Kongresu Kobiet Pracujących, sygn. 27). Natomiast o osobistych zainteresowaniach Sokołowa świadczy brulion statutu „Polskiego” adnotacjami znalazł się w jego rękach poprzez osobiste kontakty jego syna (sygn. 28). Rękopisy rozprawy o ubezpieczeniach robotniczych w Anglii i fiszki do prac o stosunkach handlowych Szwajcarii z zagranicą i komunikacji w zaborze pruskim obejmują sygn. 29-31.

Na końcu zespołu umieszczone nadsyłane przez agencję prasowe serwisy informacyjne, które jak można sądzić z odrębnych adnotacji służyły Sokołowowi w pracy redakcyjnej (sygn. 33-35). Liczne wycinki prasowe (głównie z prasy polskiej i angielskiej) uporządkowane według poruszanych zagadnień zamykają zespół (sygn. 36-49).

Metody opracowania zespołu

Zespół, z wyjątkiem wycinków prasowych posiadających określony choć naruszany porządek, przedstawiał stan całkowitego wymieszania. Jak wykazało wstępne badanie, zespół ten nigdy nie posiadał określonego układu, a wszelkie papiery były gromadzone w sposób przypadkowy, bez uwzględnienia ich wzajemnych związków i treści. W tych warunkach należało nadać aktom taki porządek, który stworzyłby z rozsypu zwartą całość o logicznych wzajemnych powiązaniach, a jednocześnie odpowiadał przebiegowi pracy zawodowej twórcy zespołu. Już w trakcie wstępnych prac można było wyodrębnić dużą grupę akt o charakterze rodzinnym i osobistym, które stanowią istotną część zespołu, ponieważ są jedynym źródłem wiadomości o Florianie Sokołowie i jego rodzinie. Z tego powodu jak i przez analogie do innych akt prywatnych porządkowanych w archiwum, zostały one zinwentaryzowane na początku zespołu. Szczątki akt z okresu (i dotyczące) krótkotrwałej praktyki adwokackiej Sokołowa, zostały zinwentaryzowane w następnej kolejności, wraz z sąsiadującymi z nimi aktami „Joint Distribution Committee”, gdzie Sokołow sprawował radcostwo prawne. O ile w pierwszej z tych jednostek nie można się dopatrzeć żadnego związku treściowego pomiędzy poszczególnymi pismami, o tyle w drugiej udało się stworzyć konstrukcję wewnętrzną bardziej zwartą, która zawiera – wprawdzie z lukami – całe wątki spraw, wśród których dominuje problematyka żydowska. Dlatego też jako następne zinwentaryzowano jednostki dotyczące organizacji i życia Żydów w Polsce oraz Afryce. Tego rodzaju systematyzacja wydaje się słuszna także z tego względu, że związki Sokołowa z ruchem syjonistycznym wydają się najsilniejsze właśnie w tym okresie jego życia.

Zasadniczym polem pracy Sokołowa było jednak dziennikarstwo, z którym poprzez jego działalność jako pracownika nie tylko nie kolidowało, ale stanowiła do niej wstęp, co starano się pokazać w strukturze zespołu. Można przypuszczać, że styczność ze światowym ruchem żydowskim ułatwiła mu zawiązanie kontaktów z szeregiem zagranicznych pism i agencji prasowych, których był przez szereg lat warszawski, korespondentem. Akta te składają się z dwu części: pierwszej obejmującej wymianę korespondencji z zarządami agencji w sprawach

bieżących i finansowych, oraz drugiej najciekawszej, prac dziennikarskich i doniesień prasowych.

Uporządkowanie tych materiałów sprawiło wiele trudności i technicznych i metodycznych. Do pierwszych należy zaliczyć materiał pisarski, to znaczy prawie wyłącznie przebitkę i kalkę maszynową, częstokroć bardzo słabo czytelną, drugą trudność sprawił całkowity brak tytułów prac, datowania i rozpraszanie akt tak całkowite, że w braku numeracji stron, z największym trudem udawało się odtworzyć pewne całości. Tak zrekonstruowano prace zdecydowano uporządkować według ich treści, dzieląc na kilka podstawowych zagadnień. Szczegółowy podział nie był możliwy, ponieważ jedna korespondencja dotyczyły kilku jednocześnie spraw, mających tylko luźny wzajemny związek.

Materiały głównie z późniejszego okresu pracy Sokołowa na stanowisku redaktora szeregu dzienników, zgrupowano w jednej jednostce, gdzie znalazły się przede wszystkim materiały nadesłane do redakcji oraz nieco korespondencji. Nieliczne i fragmentaryczne kopie pism dotyczących prac sejm i organizacji kobiecych, znalazły się w zespole zapewne w wyniku jego pracy jako korespondenta prasowego i poprzedzają grupę akt nierozpoznanych, do których trzeba zaliczyć między innymi fiszki prac naukowych (?) i rozprawę o ubezpieczeniach w Anglii. Na końcu zespołu umieszczono – jako materiały obce zbierane przez Sokołowa – serwisy informacyjne agencji prasowych uporządkowane według agencji i dat, oraz wycinki prasowe w porządku zagadnień i chronologicznie.

Schemat układu inwentarza

Akta Floriana Sokołowa, sygn. 1

Materiały o charakterze prywatnym, sygn. 1-8

Akta z okresu praktyki adwokackiej, sygn. 9

Akta z okresu radcostwa prawnego w Joint, sygn. 10-12

Korespondencja Sokołowa z agencjami prasowymi, sygn. 13-17

Prace dziennikarskie, sygn. 18-24

Akta z okresu pracy na stanowisku redaktora, sygn. 25

Materiały zebrane podczas pracy jako korespondenta, sygn. 26-28

Fiszki do prac naukowych i rozprawy, sygn. 29-31

Serwisy informacyjne, sygn. 32-35

Wycinki prasowe, sygn. 36-49

Nr teczki	opis
1	Życiorys Floriana Sokołowa, legitymacje, indeksy, zaświadczenia Floriana i Janiny Sokołowa; 1905-1929
2	Prywatne papiery F. i J. Sokołowa. Notatki z wykładów i druki z okresu studiów,

	przeprowadzka i umowa najmu mieszkania, korespondencja urzędowa i zawodowa, bruliony listów. Dz. Oxner wycinki prasowe; 1906-1933
3	Prywatne listy do F. Sokołowa do żony korespondencja rodziny; 1910-1936
4	Jerzy Sokołow. Gazetki i prace szkolne, studia w Cambridge, wypracowania Izby Odlanickiej-Poczobut, listy; b.d. do 1933
5	Zaproszenie na przyjęcie, konferencje, odczyty wystawy, zebrania, zawody sportowe, śluby itd. Bilety wizytowe; 1900-1931
6	Rachunki za telegraf, mieszkanie, elektryczność etc. wezwania płatnicze, kwity; 1931-1928
7	Zbiór widokówek z Francji, Włoch, Szwajcarii itd. plany flagi; 1900-1925
8	Telegramy w sprawach rodzinnych, zawiadomienia ponaglenia; 1914-1931
9	Podania, umowy z okręgu praktyki adwokackiej F. Sokołowa. Wyjaśnienie dla Rady Adwokackiej w Warszawie; 1918-1919, 1929
10	Joint Distribution Committee. Sprawozdania ocena działalności, sprawy bieżące. Korespondencja, bruliony, notatki; 1919-1923, 1926
11	Żydzi i Polityka i socjologia mowa Nahuma, Sokołowa, apel i komunikaty organizacji syjonistycznej w Polsce, wybory do gmin, projekty statutów banku żydowskiego i stowarzyszenia kredytowego. Korespondencja, notatki, bruliony; 1912, 1919-1927
12	Historia Żydów w Afryce Południowej. Opracowania; 1925
13	The Daily Express. Korespondencja F. Sokołowa z centralą, rachunki; 1920-1930
14	International News Service. Korespondencja F. Sokołowa z centralą; 1920-1927, 1931
15	Agencja „La Nacion”. Korespondencja F. Sokołowa z centralą i działania, rachunki; 1923-1927,

	1929-1930
16	The Observer. Korespondencja F. Sokołowa z centralą; 1924-1926, 1928-1929
17	Agencja telegraficzna „Sud-Est”. Korespondencja F. Sokołowa z centralą, rachunki; 1930-1932
18	Doniesienia dziennikarskie dla zagranicznych agencji prasowych. Kopie wysyłanych telegramów; b.d.
19	Polityka wewnętrzna i zagraniczna Anglii, Francji, Niemiec, Włoch, Hiszpanii, St. Zjednoczonych AP Liga Narodów, organizacja Europy: pokój Prace dziennikarskie, druki, notatki; 1913-1919, 1929-1933
20	Stosunki gospodarczo-polityczne w Polsce. Prace dziennikarskie F. Sokołowa, notatki; 1920-1925
21	Polska polityka zagraniczna. Wywiady z politykami. Rosja, kraje bałtyckie. Prace dziennikarskie F. Sokołowa, notatki, listy; 1921-1924, 1928
22	Mniejszości polska za granicą oraz stosunki Polski z Niemcami, ZSRR, Anglią, Francją, Rumunią i Łotwą. Prace dziennikarskie F. Sokołowa, listy, notatki; 1923-1931
23	Sztuka oraz sensacyjne i niezwykle wydarzenia w Polsce. Prace dziennikarskie F. Sokołowa, notatki; 1910, 1921-1927
24	Reportaż z podróży po płn. Afryce i Rodezji, notatki; b.d.
25	„Przegląd Codzienny”, „Rzeczpospolita”, „Przegląd Powszechny”, „Kurier Polski”, „Głos Prawdy”, „Epoka”, „Gazeta Polska”, korespondencja, wycinki prasowe; 1914, 1919-1921, 1929-1933
26	Sejm. Regulamin Komitetu Grupy Rolnej BBWR Statut Klubu (?) Poselskiego, wniosek Komisji Budżetowej; b.d. i 1933
27	Organizacja Kobiecte. Federacja katoliczek belgijskich, 2-gi Międzynarodowy Kongres Kobiet

	Pracujących. Statut i rezolucje; 1920
28	Statut „Polskiego Klubu Turystycznego”, Brulion; 1926
29	Ubezpieczenia robotnicze w Anglii. Rękopis rozprawy, notatki, wycinki prasowe; 1912-1913
30	Fiszki do pracy o stosunkach handlowych Szwajcarii w drugiej połowie XIX w.; b.d.
31	Fiszki do studiów organizacji Komunikacji Koleje, drogi, poczta (w zaborze pruskim); b.d.
32	Nierozpoznane fragmenty, zapiski, notatki, fotografie Kusocińskiego, Nurmiego, tenisistów i manifestacji w Petersburgu w 1905 r.; b.d., 1905, 1931
33	Polska Agencja Telegraficzna, „Polska Katolicka Agencja Prasowa Iskra Ekspres”. Serwis informacyjny; 1927, 1929-1931
34	Agencja Anglo-American Newspapers Service Ltd. Serwis informacyjny; 1928 i b.d.
35	Agencja telegraficzna „Sud-Est” Serwis informacyjny od 1 do 31 lipca, 1 listopada do 1 grudnia 1920 r. oraz 28 i 29 maja 1932 r.; 1930, 1932
36	I wojna światowa, sprawa polska. Wycinki z prasy szwajcarskiej; 1914-1915
37	I wojna światowa, sprawa polska, Europejska powojenna. Wycinki z prasy szwajcarskiej; 1916-1920
38	Gazety polskie o finansach, gospodarcze i handlu krajowym, zaludnienia Polski. Wycinki prasowe; 1921-1922
39	Polityka wewnętrzna i zagraniczna Polski. Wycinki prasowe z gazet przeważnie polskich; 1920-1930
40	Wybory i kryzys polityczny w Polsce. Wycinki z prasy zagranicznej i polskiej; 1930

41	Ogólna sytuacja międzynarodowa w latach 1929-1930. Wycinki prasowe, głównie z „Berliner Tageblatt”; 1931-1939
42	Ogólna sytuacja międzynarodowa w latach 1931-1939. Wycinki prasowe, głównie z „Berliner Tageblatt”; 1931-1939 Missing file
43	Problemy ogólnoświatowe i wycinki poświęciowe. Wycinki prasowe z „Leningradzka Prawda” i „Poslednije Nowosti”; 1929, 1931, 1932
44	Austria, Grecja, Bułgaria, Rumunia, Litwa, Węgry, Czechosłowacja. Wycinki prasowe z „Le Temps”; 1929-1931
45	Francja i główne problemy polityki międzynarodowe. Wycinki prasowe, głównie z „Le Temps”; 1929-1931, 1933
46	Polityka światowa ze szczególnym uwzględnieniem Anglii i jej Polonii. Wycinki prasowe głównie z „The Times”; b.d., 1929, 1931-1932
47	Polityka światowa ze szczególnym uwzględnieniem Anglii i jej kolonii. Wycinki prasowe głównie z „The Times”; 1929
48	Polityka światowa ze szczególnym uwzględnieniem Anglii i jej kolonii. Wycinki prasowe głównie z „The Times”; 1930
49	Polityka światowa ze szczególnym uwzględnieniem Anglii i jej kolonii. Wycinki prasowe głównie z „The Times”; 1929-1931 i b.d.